

Българска
Хранителна
Банка Събираме храна,
даряваме надежда.

**Отчет за дейността
на фондация „Българска хранителна банка“
за 2016 г.**

Събираме храна, даряваме надежда.

БХБ през 2016 година: Основни резултати

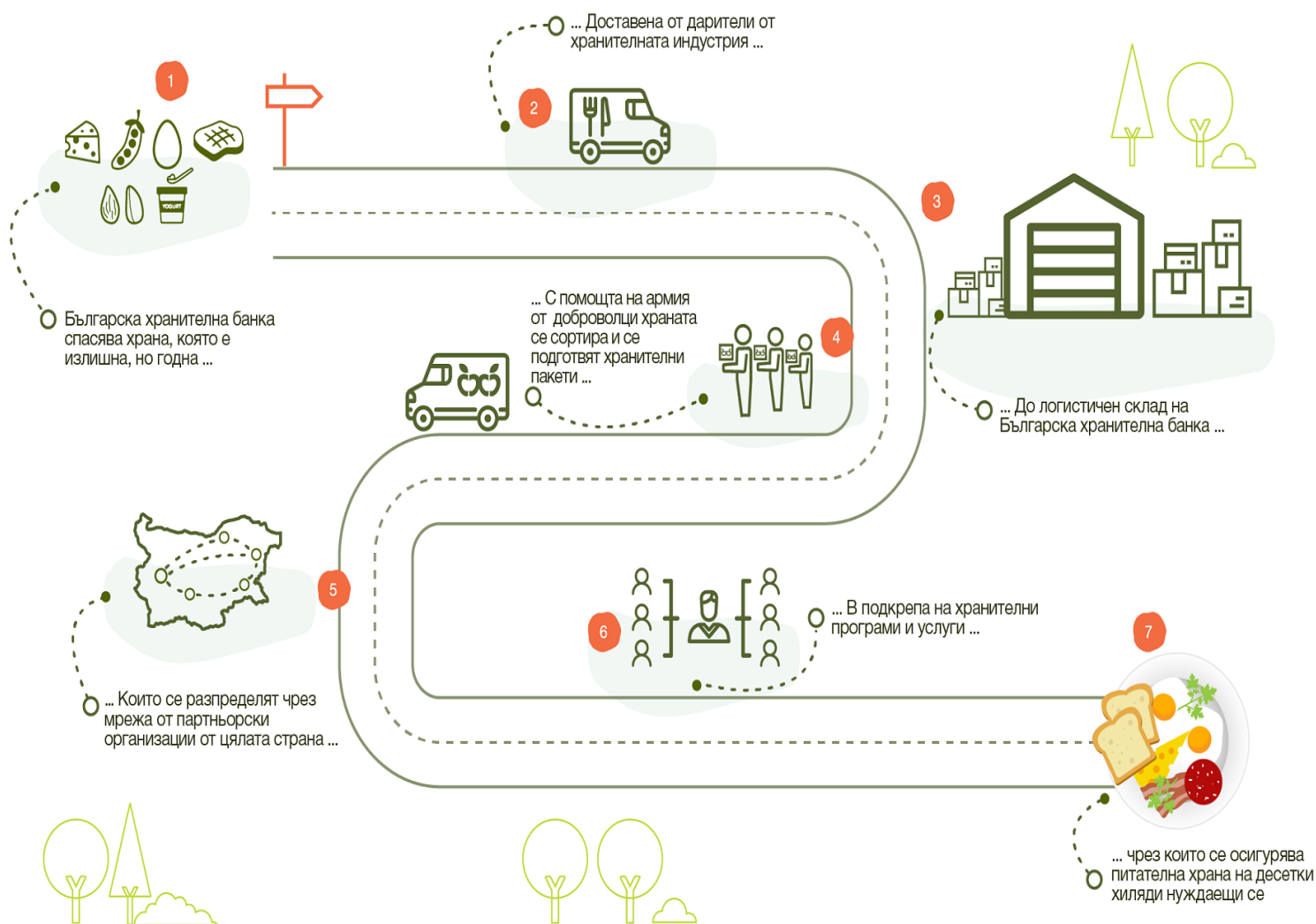
Събрана храна, кг	290 381
Брой дарители на храна	97
Храна, предоставена за подпомагане, кг	281 395
Брой организации, получили дарения на храни	56
Брой хора, подпомогнати с храни (общ брой)	35 957
Брой хора, системно подпомагани (всеки месец)	7 100
Брой доброволци:	751
○ Нови доброволци през 2016 г., от които:	651
○ Корпоративни доброволци през 2016 г.	350
Набрани хранителни продукти, лв.	582 000
Предоставено програмно/проектно финансиране, лв.	126 000
Набрани допълнителни финансови средства чрез дарения от юридически и физически лица, лв.	59 800
Получени безвъзмездни услуги, експертна помощ, материали и дарени активи, лв.	37 740
Индекс за ефективност (съотношение на 1 лв. вложени финансови ресурси към стойността на раздадената храна)	1:4

Набиране на храни

Общото количество набрани и спасени храни през 2016 г. е 290 381 кг на стойност 581 089 лв., което представлява ръст с 16% в количеството на дарените храни спрямо 2015 г.

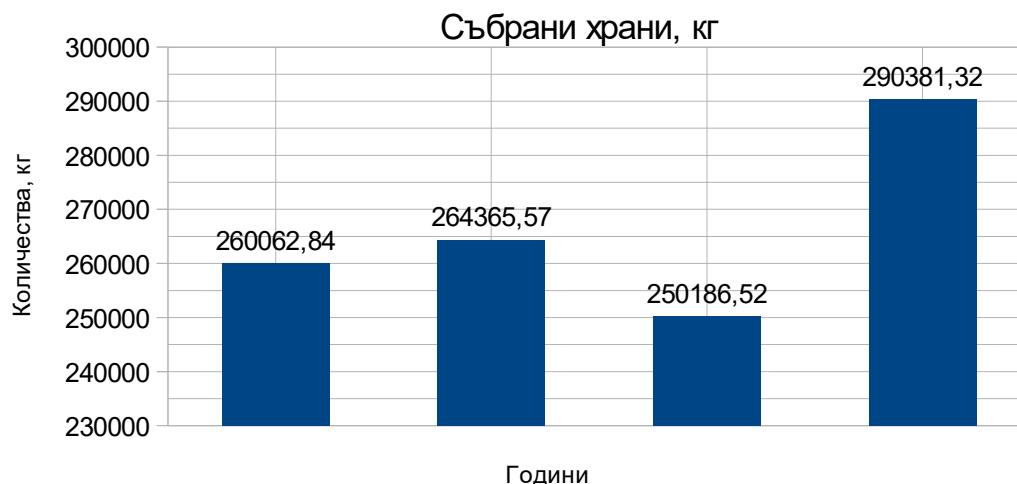
От събраните през 2016 г. над 290 тона храни, над 270 000 кг. са спасени от разхищаване основно чрез преки контакти с големи производители и преработватели на храни и по-малки търговци на бързооборотни свежи храни (плодове и зеленчуци).

Фиг. 1: Механизъм на функциониране на БХБ през 2016 г.

Прилагането на утвърдения механизъм на функциониране на Българска хранителна банка през последните пет години (виж Фиг. 1) показва тенденция на нарастване на количествата на спасени храни с потенциал за положителна динамика в променения контекст на законодателни промени, насърчаващи даряването на храни, приети в края на 2016 г. (виж Фиг. 2)

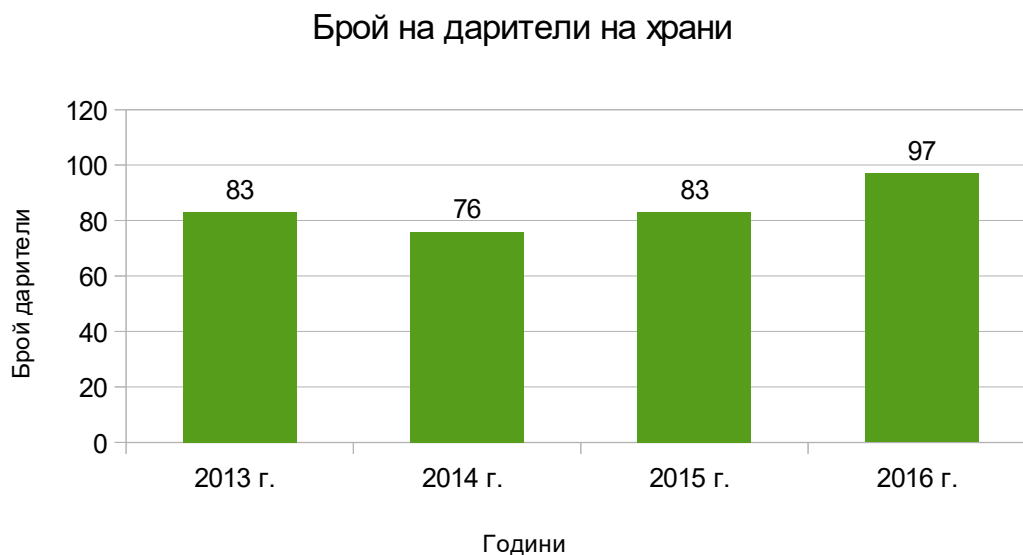
Фиг. 2: Получени дарения на храни, по години

Дарения на храни от юридически лица:

Броят на юридическите лица, даряващи храни също устойчиво нараства и през 2016 г. те наброяват **97 фирми – дарители** (виж Фиг. 3), като 30 от тях са дарили количества по над 1 тон за целия период. **Новите компании - дарители**, избрали сътрудничеството с БХБ през изтеклата година, са **44**.

Фиг. 3: Общ брой на дарителите на храни, по години

За втора поредна година най-големият дарител на хранителни продукти (по количества, стойност и честота на даряване) е „Обединена млечна компания АД“ (преработвател на мляко и производител на продукти с търговските марки „Верея“, „Ханско“, „Лайф“ и др.) с дарени над 69 000 кг хранителни продукти. Спрямо 2015 г. компанията е дарила с 50% повече кисело и прясно мляко, млечни десерти и натурални сокове.

На второ и трето място по обем на дарените хранителни продукти се подреждат „Бест Фрутс“ ЕООД с дарени 48 860 литра натурални сокове и семейното стопанство за овощни насаждения „Капатово“ ООД с дарени 28 060 кг свежи ябълки.

Сред компаниите, дарили над 10 тона през 2016 г. се нареждат традиционните дарители „Меглле България ЕООД“ с 15 340 кг, земеделският производител „Минчонис 1895 ЕООД“ с 16 410 кг свежи зеленчуци, „Захарни заводи“ АД с 10 330 кг, Юниливър България ЕООД с 14 560 кг.

По отношение на видовете храни, събрани през 2016 г., най-голям обем запазват млякото и млечните продукти (млечни десерти с добавена стойност) – 29% (39% през 2015 г.). След тях са пресните зеленчуци и плодове – с 28% (37% през 2015 г.).

Сериозен ръст отбелязват количествата дарени продукти в група „Безалкохолни напитки, води“ - 27% спрямо 9,5% през 2015 г., както и дарените количества в групата „Масла и мазнини“ - 5,5% спрямо 1,6% през 2015 г. и не на последно място - „Хляб и хлебни изделия“ - от 1% през 2015 г. до 5,2% през 2016 г.

Наблюдават се и нови групи храни, чийто дял расте през 2016 г. (хляб, плодови и зеленчукови консерви, захарни изделия). Нарастналото количество на консервирани храни се дължи на привличането като дарители на консервните фабрики „Дерони ООД“, „Филикон – 97“ АД, „Фрукто Сливен“ АД, „Сторко“ ЕООД, „Цима 99“ ООД и „Катрин Ко“ АД. Количеството на дарен замразен хляб отбелязва ръст с над 100% благодарение на ЛИДЛ България ЕООД енд КО КД.

Програма ВИТАМИНА е инструментът, с помощта на който БХБ успява да спасява висок дял на пресни плодове и зеленчуци, които приоритетно раздава на организации, реализиращи програми за допълнително хранително подпомагане и по-здравословно хранене на деца и младежи от уязвими социални групи. Програмата се изпълнява в партньорство с търговци и производители на свежи плодове и зеленчуци.

През 2016 г. по програма ВИТАМИНА са спасени над 81 000 кг плодове и зеленчуци. Дарената храна достига до над 3 500 деца чрез над 30 социални организации в София и различни селища на страната (Ихтиман, Самоков, Карлово, Пловдив, Павликени, Роман, Мездра, Правец, Враца, Кюстендил, Бобов дол, Раковски, Белозем, Казанлък, Стара Загора, Харманли, Перник, Шумен, Нови пазар, Смядово, Пазарджишка област, Видинска област, Софийска област и др.), чиито програми за хранително подпомагане БХБ подкрепя поне веднъж седмично. Програма ВИТАМИНА продължава да бъде и една от най-привлекателните дейности за доброволстване, именно заради възможността за директен контакт с храните и практическо спасяване на годна храна. В дейности по набиране, сортиране и разпределяне на дарени храни по програмата се включиха 350 корпоративно организирани и над 300 индивидуални доброволци, които предоставиха над 2 600 часа доброволен труд.

Паралелно с директното договаряне на системно хранително подпомагане чрез спасяване на годна храна, БХБ успя да развие и нови партньорства, като разнообрази каналите за събиране на дарения с оглед осигуряване на храни с дълъг срок на годност и висока хранителна стойност или в отговор на остри нужди вследствие на форсмажорни обстоятелства. Като по-специфични примери, свързани с развиването на нови

партньорства и разработване на алтернативни канали за спасяване на храни за осигуряване на хранително подпомагане през 2016 г., могат да бъдат посочени:

- **Сътрудничество с Министерство на земеделието и храните, Държавен фонд „Земеделие“ и земеделски производители.** През лятото на 2016 г. Министерството на земеделието и храните (МЗХ) отново приложи общоевропейските кризисни мерки в изпълнение на схема за подпомагане на производителите на плодове и зеленчуци, засегнати от ембаргото на Русия. Част от мерките предвиждаха подпомагане на производители, избрали да дарят продукцията си за благотворителна цел. По линия на схемата БХБ получи дарение на над 16 тона пресни пиперки от земеделски производител „Минчонис 1895“.
- **Реакция при бедствия и кризи и мобилизиране на целева подкрепа за нуждаещи се хора от пострадалите региони.** В края на 2016 г., разрушителен инцидент в село Хитрино постави в затруднено положение и остра нужда от храна десетки домакинства. Десетки останаха без подслон и храна, стотици бяха принудени да напуснат за седмици домовете си. В тази критична ситуация, БХБ получи целеви дарения от над 12 тона консервирани храни от консервни фабрики – членове на Съюза на преработвателите на плодове и зеленчуци, което позволи както да бъде оказана навременна подкрепа, така и да бъде стартирана съвместна програма със Съюза с цел хранително подпомагане през зимните месеци на 110 домакинства. Програмата се реализира в периода декември 2016 г. - май 2017 г.

Дарения на храни от физически лица:

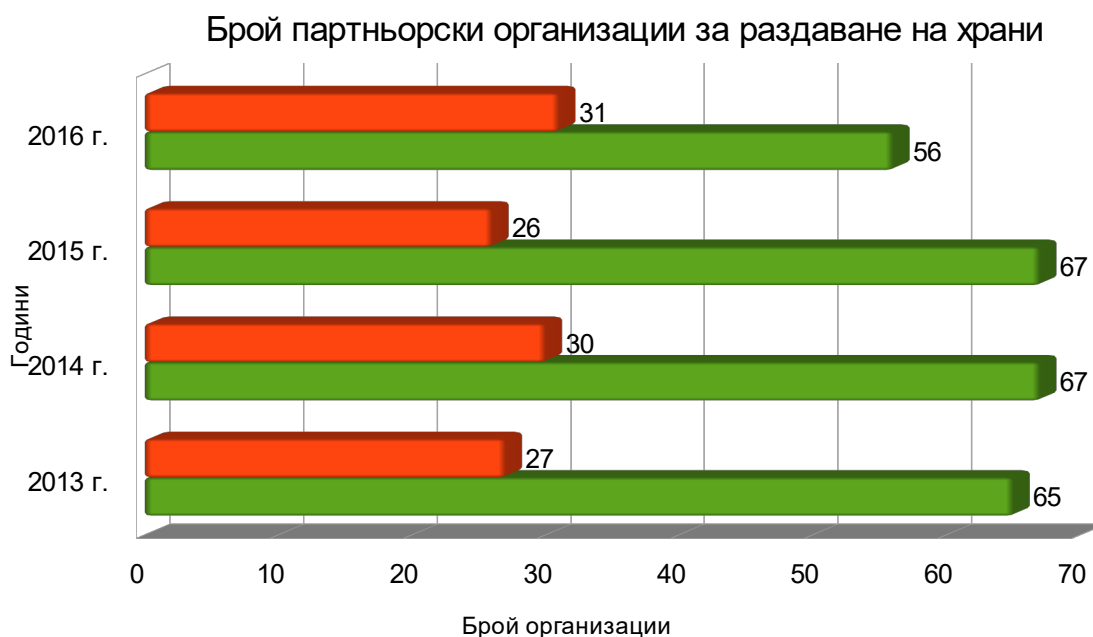
През май 2016 г. БХБ реализира единственото за годината издание на традиционната и разпознаваема кампания за мобилизиране на допълнителни количества трайни храни под мотото „1 килограм Доброта“. Общото количество събрани храни в рамките на кампанията достигна 6 тона – предимно сухи и пакетирани храни с дълъг срок на годност. Кампанията бе подкрепена от две търговски вериги: Фантастико и МЕТРО Кеш енд Кери, като бе реализирана в София и Варна.

Не на последно място, през изминалата година като работещ механизъм за мобилизиране на подкрепа от физически лица се утвърди и организираната форма на събиране на дарения в подкрепа на нуждаещи се хора сред физически лица – служители на една и съща компания. Такива кампании в корпоративна среда бяха реализирани в няколко фирми: Bulgarian online research, БНП Пари ба Пърсънал Файненс, ЛИДЛ България, Experian Bulgaria, Woodward Bulgaria, Playtech България и други. Служителите в тези компании инициираха събиране на храни или ваучери за храна, с които бяха закупени и дарени на БХБ храни. От своя страна БХБ оказва съдействие при консултиране на избора на хранителни продукти, които да бъдат дарени.

Развитие на мрежа от партньорски организации за хранително подпомагане

През 2016 г. БХБ е раздавала дарения на храни посредством програмите на 56 организации, действащи на територията на 80 населени места (виж Фиг. 4). Извън столицата са базирани 31 от тези организации, а средният брой подкрепени партньори за месец остана 29. Броят на нуждаещите се, получавали хранително подпомагане на месец надхвърли средно 7 100 човека.

Фиг. 4: Брой на партньорските организации, получили хранително подпомагане от БХБ, по години

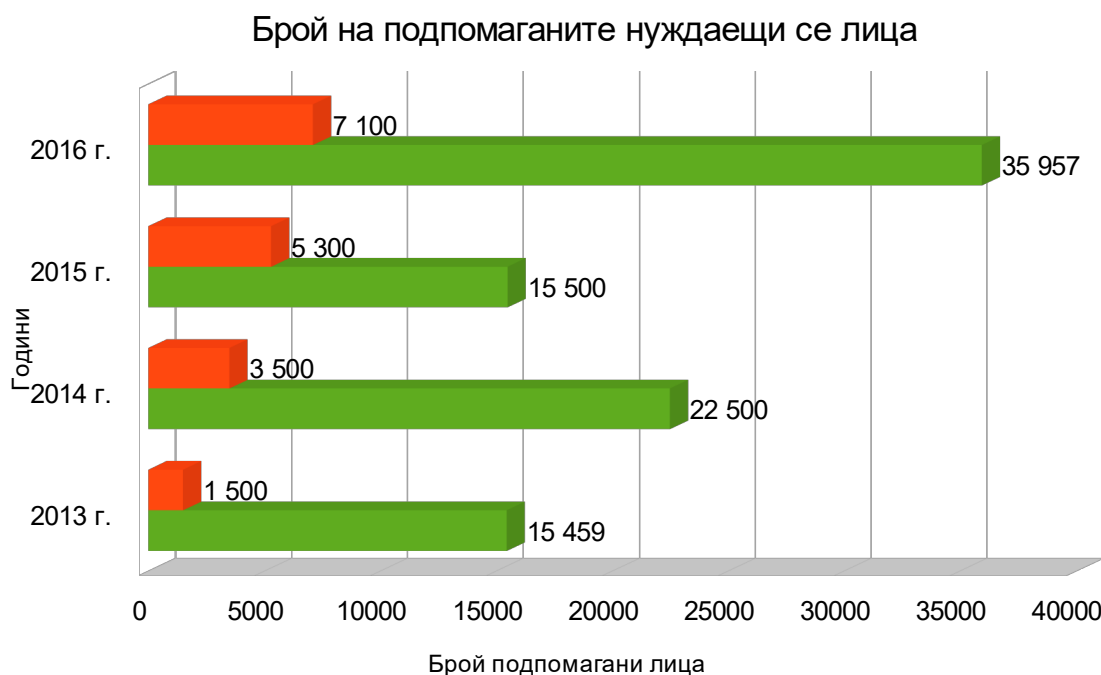

Относно териториалното покритие се запазва тенденцията при достатъчно голям брой и обем на даренията да се предлагат храни на организации с програми извън София, като броят на населените места извън София е удвоен: храна е предоставяна в 80 населени места за 2016 г. на територията на 21 области срещу 40 селища през 2015 г., обхванати от 19 области.

През 2016 г. всеки месец средно по 29 партньорски организации са получавали дарения от БХБ, като над 7 100 човека в нужда имат достъп до допълващо хранително подпомагане чрез техните ежедневни или ежеседмични програми (виж Фиг. 5).

В повечето случаи партньорските организации са доставчици на социални услуги в общността, които обхващат представители на уязвими групи и семейства, живеещи в риск от бедност и големи лишения. Профилът на организациите включва обществени трапезарии, дневни центрове за работа с уязвими групи от хора, центрове за настаняване от семеен тип за деца, лишени от родителски грижи, или възрастни, защитени жилища, дневни центрове за работа с възрастни хора и/или такива с увреждания и др.

Фиг. 5: Брой нуждаещи се хора, получили хранително подпомагане, по години

През отчетната година продължи тенденцията от 2015 г. за по-системна подкрепа на приоритетни групи нуждаещи се хора – деца, лишени от родителска грижа; младежи, напускащи социални институции; самотни родители; многодетни семейства и самотноживеещи възрастни хора, в т.ч. бездомни и хора с увреждания. Заедно с това е налице тенденция към устойчиво разширяване на общия брой на подпомаганите лица в нужда. Общо **35 957** е броят на достигнатите **нуждаещи се хора** за периода януари - декември 2016 г., спрямо **15 500** човека през **2015 г.**, като:

- **7 100** човека са получавали храна ежемесечно (спрямо 5 300 човека през 2015 г.);
- **11 800** човека са получавали храна веднъж на два месеца;
- **5 596** човека са получавали храна средно четири пъти през годината;
- **11 461** човека са получили храна еднократно.

През 2016 г. БХБ продължи работа и по програма „Неделна раничка“, насочена към подкрепа на деца в ученическа възраст в риск от отпадане от училище поради бедност. **Програма „Неделна раничка“** е в отговор на нарастващата бедност сред децата и младите хора в България в риск, които наброяват над 700 000 в цялата страна. През учебната 2015/2016 г. партньори на програмата бяха организации от Видин, Белградчик, Мизия (в т.ч. с. Крушовица), Роман, Перник. Обхванати бяха 280 деца от 7 училища във всички населени места. Бяха раздадени общо 5934 кг храни във вид на хранителни пакети. Подготвени бяха 840 пакета, които осигуриха над 38 000 хранения за семействата в нужда.

През ноември 2016 г. програмата бе подновена в Перник, с включването на 65 деца от три училища в града, където рискът от отпадане от училище е особено висок.

Привличане и работа с доброволци

Общият брой доброволци през отчетните месеци е 751, дарили общо над 3800 часа доброволен труд. Сред общия брой, новите доброволци, присъединили се за първи път е 651 човека.

Корпоративно организирани доброволци в периода са 350 (с 18% повече спрямо 296 човека през 2015 г.), сред които служители на: A.C. Nielsen, Bosch, Bridge Consultants, Coca-Cola, Contour Global, Convergys, Danone Serdika, Experian, Gillat, Groupama, HP, HPE, Mondelez Bulgaria, Mondelez International, Overgas, Roo Brands, Shell, Smart Organic, Telenor, Quintiles, Unicredit Bank, VMware. Най-интезивните месеци за работа с организирани доброволци бяха април и май. Дните на доброволческа активност в календара на големи компании продължиха да бъдат значима движеща сила, която води в БХБ все повече организирани групи служители от една и съща компания.

Доброволчески групи на учащи се, като международната група от Еврейски културен дом и студентите от стопански факултет на СУ "Св. Климент Охридски" също заявиха интерес да се присъединят към армията на Робин Фуд.

Акцент в направлението през периода бе и работата с **6-ма студенти от Rice University, Houston, Texas**. Основни задачи, в които се включиха доброволците от САЩ, бяха по подготовка, провеждане и последващи дейности по кампания „Един килограм доброта“. Принос добавиха и в задачите в склада по сортирането и регистрирането на сухи и пакетирани храни. Престоят на студентите в София бе изцяло координиран от екип на БХБ, като детайлната програма включваше график за работа, срещи с партньорски организации, доброволно включване в дейности на други организации и културни събития. Подкрепата на Rice University продължи партнирането между БХБ и Глобалната мрежа на хранителните банки. Двама от доброволците, взели участие през 2015 г., оглавиха групата за доброволстване през 2016 г. , като един от тях удължи престоя си с два месеца за изследване, посветено на разхищението на храните в страната.

Над 6 000 килограма храни бяха дарени в петото издание на кампания "1 килограм доброта", състояла се в 8 търговски обекта на Фантастико и METRO в София и Варна, с участието на 140 доброволци. Монделийз България и Девин АД осигуриха подкрепителни закуски и минерална вода за доброволците на кампанията, а партньорите ни от сдружение "Рето Надежда" помогнаха с товарно-разтоварна работа по транспортирането на храните до склада. Петото издание на кампанията бе посветено на набирането на храни в подкрепа на деца в риск от отпадане от училище по програмата "Неделна раничка".

Развитие на организационен капацитет

- **Участия в обучения и мрежови събития**
 - **FoodBanking Leadership Institute 2016** – Изпълнителният директор на БХБ взе участие в 10-то издание на конференцията, организирана от Глобалната мрежа на хранителните банки (GFN). Участници в събитието бяха представители на хранителните банки и представляващите ги асоциации от 35 страни, където GFN предоставя дългосрочна методическа подкрепа за развиване на механизма на хранително банкиране. Представен бе опитът на Българска хранителна банка със студентите на Rice University, посетили България за доброволческа мисия през 2015 г.
 - През април 2016 г. координатор „Развитие на мрежа за хранително подпомагане и работа с доброволци“ взе участие в *Годишното събрание на Европейската федерация на хранителни банки (FEBA) в гр. Единбург, Ирландия*. Представен бе моделът на работа и дейностите на БХБ като една от бързо развиващите се хранителни банки – членове на мрежата. Участници в годишната среща бяха представители на над 240 хранителни банки, членуващи в това европейско обединение.
 - През юни 2016 г. координатор „Маркетинг, комуникации и набиране на средства“ на БХБ взе участие в обучение „Добри практики по набиране на средства“, организирано от Българския център за нестопанско право.
- **Про боно експертиза от висши мениджъри на Монделийз Интернашънъл.** През юли 2016 г. БХБ бе домакин на 18 делегати – мениджъри на глобално ниво, участващи в програмата за изграждане на лидерски умения на Монделийз „Leadership for Performance“. БХБ бе избрана за организация-партньор по програмата, като това позволи да бъде почерпена експертиза, опит и препоръки от водещи експерти в областта на маркетинга, комуникациите, рекламата, организационните практики, продажбите и човешките ресурси. За целите на програмата бяха проведени срещи с над 30 заинтересовани страни и партньори на БХБ. Ползата за БХБ бе във възможността да бъдат обсъдени стратегии за развитие на дейността в няколко приоритетни области, както и да бъдат генерирани съвместно с опитни експерти конкретни идеи, за чието изпълнение БХБ получи финансиране в размер на 5000 долара.

Застъпничество за промяна на средата за даряване

През отчетния период бяха реализирани редица проактивни действия, свързани с директно застъпничество за промени на средата за даряване и въвеждане на стимули, които ще допринесат за насърчаване на даряването на хранителни продукти и намаляване на разхищаването на годна за консумация храна. Активизирано бе и публичното говорене за необходимостта от създаване на стимули за даряване на храни при медийни изяви или при участие в работни срещи и събития.

- На 07.04.2016 г. в Парламента бе внесен разработеният от екип на БХБ Законопроект за изменение и допълнение на Закона за ДДС, след привличане на интереса към темата на депутатите Мартин Димитров и Петър Славов. Промените са продиктуван от необходимостта от въвеждане на нова данъчна политика, насърчаваща даряването на храни при нулева ставка на ДДС, при ограничаване на възможностите за злоупотреби. Това е политика, за която представителите на хранителния бизнес в България и фондация „Българска хранителна банка“ застъпват активно от 2012 г.
- През април бе привлечена и подкрепата на Омбудсмана на България Мая Манолова, която се включи със застъпнически действия и срещи със заинтересовани страни.
- Писма за подкрепа и становища за по-бързото приемане на ЗИД бяха изпратени до Парламента от Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България, Германо-Българската индустриално-търговска камара, Сдружението за модерна търговия и др.
- През юни и юли бяха проведени срещи с Министъра на финансите, Министъра на земеделието и храните и представители на хранителния бранш за обсъждане на необходимостта от данъчни промени. Постигнато бе съгласие за разработване на предложения с цел приемане на законодателни промени, регламентиращи безвъзмездното предоставяне на храни с кратък срок на годност.
- На 07.09.2016 г. Законопроектът за изменение и допълнение на закона за ДДС бе приет на първо четене в Народното събрание с пълно единодушие. С приетите изменения бяха внесени промени и в Закона за храните, където подробно беше разписан механизма за прилагане на хранително банкиране, режима на регистрация на операторите на хранителни банки и упражняване на контрол върху функционирането им. За първи път в законодателен акт от такъв характер и ранг беше създадена необходимата регламентация на механизма „хранително банкиране“, като естествена част от веригата за снабдяване с храни, свързан с ефективното оползотворяване на годни храни, които могат безвъзмездно да бъдат дарявани от бизнес оператори на храни – субекти по този закон и използвани за подпомагане на най-нуждаещите се хора в България.
- На заседание на Комисията по бюджет и финанси към Парламента, проведено на 21.10.2016 г. бяха разгледани допълнения към приетия на първо четене ЗИД, а на 26.10.2016 г. ЗИД бе приет окончателно в Парламента. Приет бе нормативен акт, който отговаря и на очакването на Министъра на финансите за разработване на ясна процедура за даряване на храни, която ще възпрепятства възможността

храните да се връщат обратно в търговска мрежа като се избягва заплащането на ДДС или възникване на друг тип злоупотреби, които биха оцетили бюджета поради непостъпване на очаквани бюджетни приходи.

Приетите законодателни промените, целящи усъвършенстване на данъчното законодателство във връзка с неутралното данъчно третиране на безвъзмездното предоставяне на годни храни с кратък срок на годност и регламентиране на хранителното банкиране в България е продукт на много години упорити застъпнически усилия на Българската хранителна банка и хранителния бранш в страната. С приемането им беше удовлетворена в голяма степен обществената потребност от по-справедливо и отговорно регулиране на отношенията в дейностите, свързани с храни, в т.ч. оползотворяването на храни чрез тяхното безвъзмездно предоставяне.

Мобилизиране на допълнителна подкрепа, финансови средства и пробоно услуги

За постигане на висока ефективност, независимост и устойчивост на механизма за подпомагане чрез хранителна банка съществен принос имат всички ресурси, които БХБ успява да мобилизира безвъзмездно. БХБ търси да осигури пробоно услуги във всички оперативни направления, сред които с най-голяма финансова тежест са логистика и транспорт, публичност и комуникации, счетоводство и правни консултации. Паралелно с това БХБ работи за осигуряването както на различни материални активи, така и на допълнителни финансови средства за разработването и изпълнението на различни програми за подпомагане и за гарантиране на финансова устойчивост на организацията.

От стартирането на своята оперативна дейност БХБ е получила подкрепа от над 50 компании и НПО, предоставящи финансиране, услуги, експертна и методическа помощ, материални ресурси и доброволен труд.

Програмното и институционално финансиране през 2016 г. е в размер на 126000 лв., предоставени от фондация „Америка за България“.

Общата стойност на допълнително осигурените финансови средства през годината е почти 60 000 лв., получени от юридически и физически лица.

И през този отчетен период продължи практиката за осигуряване на допълнителна подкрепа от организации и компании чрез **даряване на услуги или други активи, обезпечаващи оперативната работа на БХБ.**

Паричната стойност на оценените безвъзмездни услуги, експертиза, материали и други дарени активи, получени през 2016 г., е на стойност над 37700 лв.

КАМПАНИЯ ЗА НАБИРАНЕ НА ФИНАНСОВИ СРЕДСТВА С DMS HRANA НА НОМЕР 17777

БХБ стартира на 13.12.2016 г. първата национална кампания за повишаване на обществената информираност и набиране на средства за покриване на разходите по обработка, съхранение и логистика на дарената храна, за да достига тя ежедневно до тези, които най-много имат нужда от нея. Тя е под мотото „Стани един от нас! Дари надежда!“ и има за цел да даде възможност на всеки човек да се присъедини и подкрепи усилията ни за това да има по-малко гладуващи хора в България.

Началото на кампанията бе поставено по време на специално събитие, организирано с безвъзмездната подкрепа на PR агенция Site Media, които оказаха безвъзмездна организационно-техническа помощ за подготовката и протичането на събитието и предоставиха безплатно зала в The Site.

Договорено бе и партньорство с Метрореклама, които се ангажираха с позиционирането на постери с визията на кампанията в 20 метро влака в периода 02.01. - 12.02.2017 г. Стойността на безвъзмездно предоставените позиции възлиза на 4 080 лв.

За периода 13.12.2016 г. до 30.01.2017 г. са **набрани над 9 000 лв.**